

ZPRAVODAJ 2008 Měsíční SDĚLÁNÍ

Horácký seniorát – Bratr Kaleb

Jdeme na to

Řekli jsme si a jde to. Zpravodaj je na světě. A bude záležet zase jenom na nás, jestli budeme mít chuť dělit se o svoje zkušenosti, nápady, inspirace, radosti, ale třeba i smutky a bezmoci. Pokusíme se je zprostředkovat. Budeme rádi, když do toho budete mluvit. Pište, co byste potřebovali, co by vám pomohlo, čeho se vám nedostává. Pište, co se vám povedlo – nejde o vytahování. Pište, co vám nejde – není, zač se stydět. Normální člověk nežaluje ani nesoudí. Rád se inspiruje a pomůže mu, když ví, že se svými trampoty není sám.

Zdeněk Šorm

Zkušenosti a nápady (anketa)

Na podzimním setkání učitelů NŠ 2007 jsme mluvili o tom, že by bylo dobré sdělovat si navzájem svoje zkušenosti a nápady při práci s dětmi. Jako podnět jsem „kontaktním osobám“ rozeslal několik otázek. Zde jsou odpovědi. Nechávám je neupravené. Myslím, že tak lépe vystihují naši různorodost a osobitost. Doufám, že pro vás budou inspirací.

Zdeněk Šorm

1) Co se vám osvědčilo při práci s letošní katechetickou přípravou? (Držíte se jí, nebo vycházíte z jiné pomůcky? Z jaké? – Máte-li i rodinné bohoslužby, jsou taktéž na úlohy KP? Jak pracujete s postavami? – Zpíváte navrženou písničku o postavách na melodii „Marie má dítě, Pane“? Používáte sloky z KP nebo si tvoříte vlastní? – Používáte pracovní listy? Jak?)

Ano, používala jsem Katechetickou přílohu. Ano, když jsou rodinné bohoslužby, farář má kázání na téma, které se má probírat v nedělní škole. Zpíváme ze Svítáku různé písně, jak podle tématu, které se probírá, tak

podle vlastního výběru dětí. Pracovní listy používám, pokud na ně zbude čas, děti si mohou vybarvovat.

Martina Mičková, Horní Krupá

Podle katechetické přípravy nepostupujeme, vycházíme z vlastních materiálů.

Richard David, Telč

S letošní katechetickou přípravou se ve sboru nepracuje. Vzhledem k věku dětí jsme vycházeli z knihy O. Fundy „Podle bible nejmenším“, poté z pracovních listů „Biblické příběhy pro předškolní děti – Starý zákon“. Rodinné bohoslužby máme vždy první neděli v měsíci a jejich základem bývá příběh, který na danou neděli vychází.

Pavel Jánošík, Velké Meziříčí

- Příručku používáme, i proto, že se nás střídá víc a je to podle data přehlednější.
- Práce s postavami – děti si postavu na konci vybírají, vymalovávají (na začátku je to bavilo trochu víc); někdy ji vyberou úplně na začátku a hrajeme s ní potom divadlo při vyprávění, jednou byla předmalovaná a se jménem, rozstříhaná jako puzzle, kousky byly poschovávány po místnosti – když ji děti složily, dozvěděly se, o kom bude vyprávění.
- Máme nástěnku nazvanou Hospodinovi služebníci, kam vystřižené postavičky dáváme, a k nim přidáváme naše. Děti dostaly na půjčení digitální foták, navzájem se vyfotily, obličej z výsledných fotek jsme vystříhli, děti si dodělaly dle fantazie papírová těla a přidaly se k Hospodinovým služebníkům. (V plánu mám přidat i učitelky nedělní školy, musím je ještě přemluvit vyfotit se.)
- Píseň nezpíváme, sloky netvoříme (pan farář má krátké kázání, tak na takovouto kreativitu, zvláště pokud by byla pravidelná, nemáme čas + víc dětí předškoláků a školáků, ty by se podle mě nudily).
- Jinou práci než s postavami neděláme – skoro většina neumí psát a kreslí mimo rámečky ☺.
- Děti si postavičky vybarvují a kolíčkama připevňují na pověšenou šňůru, vyprávěný příběh rády kreslí jako komiks.

Jana Gallusová, Sázava

V letošním roce, narozdíl od mnohých jiných let, v NŠ využíváme tuto pomůcku. Nalákala nás hlavně již předem inzerovaná snaha, aby KP byla využitelná pro práci s dětmi všech věkových kategorií. V našem sboru se jedná většinou o skupinu smíšenou, ale docházka dětí do NŠ se různí a nikdy předem není jisté ani „složení“ ani počet dětí, které zrovna přijdou. Jsme tedy připraveni a zvyklí řešit konkrétní náplň NŠ značně operativně.

K tomu KP slouží celkem dobře, i když nejtěžší bylo asi přizpůsobit vyučování o postavách např. starozákonních proroků pro ty nejmenší (3–6leté děti). Z toho vyplývá hlavní postřeh: ač se osnova a zpracování letošní KP sympaticky snaží být pomůckou pro práci se všemi věkovými skupinami, samo téma „zástupu biblických svědků“ je spíš vhodné pro děti starší. Pro ten případ je to šikovně pojatý výklad z trochu jiného úhlu pohledu než obvykle.

Podobně je to i s pracovními listy, jejichž podstatná část je použitelná hlavně pro děti, které už umí psát a navíc jsou schopné trochu samostatně zpracovávat téma. U nás v NŠ využíváme pracovní listy jen okrajově: pro název tématu – tedy daného „svědka“ a dále volnou stranu pro obrázek a pod. Každé z dětí si ukládá listy do svých desek, které dostanou na konci roku domů, a budou tak mít možnost znovu si připomenout svou činnost za daný školní rok. Do Vánoc jsme také nalepovali namnožené jednotlivé sloky písně (dle daných návrhů z KP) do „noty“ k tomu určené a o té části zástupu jsme zpívali s dětmi před sborem v rámci vánoční dětské besídky.

Ještě využíváme ofotografované postavičky z KP a v náležitě úpravě je vyvěšujeme na nástěnku (a na záclony na okně).

Alena Filipi, Moravec

- V NMNM vycházíme z katechetické příručky, používáme ji v omezené míře: pro všechny děti v rámci přípravy NŠ (příběh, postava), ostatní nápady (práce s postavami, písnička) spíš pro skupinu mladších dětí.
- Jednou měsíčně máme rodinné bohoslužby, při nich se probírá postava, která na tu konkrétní neděli připadá.
- Postavy využíváme při práci s mladšími dětmi (cca 3–8 let). Sami je kopírujeme, nenecháváme vybrat děti, která postava bude koho představovat (bylo by to zdlouhavé, těžko řešitelné v případě nedohody, prakticky obtížné). Každou neděli probíranou postavu nějak výtvarně „pojmem“, snažíme se jen nevybarvovat pastelkami, ale zdobit různými technikami (pastelky, fixy, nalepování papíru, korálků, třpytky, výroba oděvu či doplňků pro postavu – např. koruna, jho apod.). Hotové postavy dáme na nástěnku a příští neděli začínáme NŠ tím, že někdo z dětí jednu postavu vylosuje, tu nalepíme na barevný papír s napsanou příslušnou slokou písničky a přidáme ji k zástupu (šňůra s kuličky). Ostatní (nevylosované) postavy si děti berou domů. Do zástupu dáváme i postavu, která se probírala na rodinných bohoslužbách (aby nikdo nechyběl), udělá to vždy učitel, který vede NŠ týden po rodinných bohoslužbách.
- Pracovní listy neužíváme (pokud by se měly využít, hodily by se jen pro větší děti).
- Písničku využíváme pro menší děti, známá melodie se osvědčila. Nejsme ale spokojeni s texty slok, jak jsou navrženy v příručce. Vymýšlíme si většinou proto sloky sami (každý učitel předem, v rámci přípravy), aby vystihovaly příběh a hlavně aby byly jednoduché a snadno zapamatovatelné.

Ruth Šormová, Nové Město

S letošní katechetickou přípravou v našem sboru nepracujeme. V nedělní škole v současnosti neprobíráme žádný uzavřený katechetický cyklus. Hrajeme hry, které si děti donesou, nebo občas něco vyrábíme nebo chodíme na vycházku. Občas hovoříme o svátcích, které zrovna slavíme.

V hodinách náboženství jsme letos dokončili evangelijní lukášovský cyklus s pracovními listy od Zd. Šorma. V současnosti farář nejvíce používá

tematické pracovní listy od Zd. Šorma (nevydané, 15 let staré?). Vyprávění z katechetických příprav či osnovy farář nepoužívá. Příběhy vystavuje na motivaci, biblický příběh nikdy nevyužijeme celý.

Využívané hry jsou běžně známé.

Rodinné bohoslužby – max. 2 × do roka.

Tomáš Vitek, Horní Dubenky

○ ○ ○

2) Jaké akce a aktivity při práci s dětmi se vám osvědčily? (Rodinná sborová neděle – Jaký má program? – Výlety – kam a kdy? – Aktivní zapojení dětí do bohoslužeb – jaké? – Loutkové či jiné divadlo? – Společné pobyty – víkendové či prázdninové? – Zřízení dětského hřiště? – Promítání filmů...?)

V našem sboru pro děti probíhá: Rodinné bohoslužby každou první neděli v měsíci. Budujeme dětské hřiště. Akce pořádané: **Klub maminek** a tatínků pro předškolní děti, **Drakiáda** na podzim (letos chceme rozšířit o přípravu týden před tím, při které budeme společně draky vyrábět), **Dětská vánoční slavnost**, **Den země** – ekologická brigáda pro děti + další program (táborák a loutkové divadlo mládeže, letos plánujeme i turnaj v kuličkách „Kuličkaáda“). **Buřtová neděle** (rozloučení se školním rokem a s tématem nedělký), **Dětský tábor**. O dalších uvažujeme (např. **Mokrý neděle** v Třebíči, chtěli bychom ji propojit s promítáním fotek z dětských akcí za uplynulý rok).

David Šorm, Horní Krupá

- Rodinná sborová neděle – bývá v závěru školního roku: rodinné bohoslužby, pohoštění, výlet (pěšky nebo i do vzdálenějšího místa) s hrami a zajímavým cílem, společný oběd, pamětní „visačky“, které dostane každý účastník.
- Při NŠ se osvědčilo využívat co nejvíc hry, dramatizaci, vnímání všemi smysly, flanelograf, loutkové divadlo, hudební nástroje (učitel i děti).
- Atmosféra NŠ má být příjemná a ne „školská“, děti mají rády „pohodu“ (čaj, svíčka...).
- Děti při bohoslužbách – aktivní účast při rodinných bohoslužbách jednou měsíčně (komunikace, kazatel se ptá, děti reagují).
- Dětské hřiště na zahradě kostela.
- Divadlo – loutkové představení po bohoslužbách nebo v neděli odpoledne.
- Orchestr – děti, které hrají na hudební nástroj a mají chuť, nacvičí 1–2 × ročně v malém orchestru (spolu s mládeží a dospělými) doprovod např. ke dvěma písním při bohoslužbách nebo k nějaké akci (vernisáž adventní výzdoby oken).
- Velikonoční pondělí – bohoslužby s programem pro děti, hry, soutěže, hledání velikonočních vajíček a sladkostí na zahradě nebo v kostele (podle počasí).
- Adopce na dálku – děti v NŠ podporují vlastní nedělní sbírkou celý rok holčičku v Indii, k výtěžku této sbírky se přidá ještě výtěžek „vánočního bazaru“ (i na něm se děti zčásti podílejí).
- Vánoční bazar – děti mohou prodávat za symbolickou cenu vlastnoruční výrobky, část utržených peněz věnují projektu „adopce na dálku“.
- Adventní výzdoba oken – děti se podílejí významně na výtvarné činnosti, která je tématicky zaměřená – něco dělají doma, něco v NŠ, něco při výtvarném odpoledni pořádaném před začátkem adventu (slupovacími barvami na sklo jsme tak tvořili betlémy a anděly, z barevných bavlnek vznikly mexické vánoční hvězdy).
- Drakiáda – podzimní akce v neděli odpoledne (pouštění draků, čaj a koláče).
- Vánoční hra – hraje asi 50 herců (dětí + mládež + několik dospělých), osvědčil se nám nápad dávat jako dárek poloprofesionální zvukovou nahrávku této hry, kterou předem připraví mládež.

Ruth Šormová, NMNM

Osvědčily se mi společné víkendy, výlety, divadelní, ale i sportovní hry. . . No, napsala bych k tomuto tématu asi toto: Společné víkendy trávíme s dětmi na faře v Humpolci s bratrem farářem Šindlerem, kdy hlavním cílem bývá obvykle nácvik Vánoční hry. V rámci její přípravy nejen zkoušíme, ale vytváříme si kulisy a věci týkající se hry samotné. Mnohé aktivity se však snažíme směřovat na sžítí se kolektivu, a to jak sportovními hrami, tak hrami společenskými, vařením společného oběda, diskusemi, výletem do blízkého okolí apod. Vyvrcholením dne je večerní zklidnění před spaním, kdy si pouštíme pohádku. Samozřejmě neopomíjíme stránku hudební. Nejčastěji používáme zpěvník Svítá, ale i Nová píseň, žluté Dodatky a nezalekneme se ani písniček, které známe z rádia.

Výlety: Nepočítám-li sborovou dovolenou (neboť té jsem se ještě neměla možnost účastnit, protože jako student dávám přednost letní brigádě), pak naším prvním výletem byla letošní vánoční Praha. Navštívili jsme Obří akvárium, Obecní dům (výstava Josefa Lady) . . . a několik významných památek. Ubytovali jsme se v Českém Brodě. Ubytování i výlet všichni hodnotili velice kladně (pominu-li strach rodičů o své děti a prarodičů o svá vnoučata – to je ovšem přirozené). Dále uvažujeme o návštěvě Hradce Králové a okolí a v plánu máme i České Budějovice. A nesmím opomenout, že v březnu jedeme do Nového Města, kde kromě obdivování tohoto místa chceme vytvořit pásmo na velikonoční bohoslužby (cílem je, aby děti samy – s naší pomocí – vytvořily vlastní program, který pak předvedou rodičům). Pásmo pro ně bude lehčeji zapamatovatelné, budou se podvědomě učit, ale zároveň si hlavně hrát.

Dana Vlášková, Opatov

Rodinná sborová neděle – ta je v režii faráře. Výlety se pořádaly spíše v minulosti, pro děti jsou ale programy jako pouštění draka, různé procházky s doprovodnými hrami atd.

Martina Mičková, Horní Krupá

Až do konce existence sborů unie (sdružení sborů) Telč-Velká Lhota patřila k aktivitám pravidelná setkávání dětí a mládeže ve Velké Lhotě u Dačic, týdenní soustředění v létě, víkendové v zimě.

Za nynějšího stavu, kdy už také děti dřívějšího cyklu „odrostly“, se soustřeďujeme na práci s malými dětmi, a tak se pokoušíme o tzv. rodinné neděle (1 × měsíčně).

Richard David, Telč

Osvědčila se setkání s názvem „den dětí“ a „loučení s prázdninami“, kterých se účastní rodiče s předškolními dětmi (hry, povídání, zpívání, jídlo, . . .). Dále pak letní týdenní pobyt – společná dovolená – pro rodiny s dětmi.

Pavel Jánošík, Velké Meziříčí

Výlety, posezení u ohně (i s rodiči), společný víkendový pobyt (i s rodiči), hodně oblíbené je vánoční divadlo.

Jana Gallusová, Sázava

Kromě NS se šesti a víceleté děti setkávají na hodině náboženství vedené bratrem farářem a po malé svačině pokračují další hodinu pod mým vedením v hrách, soutěžích a zábavě (zatím v místnosti NS, ale těšíme se na jarní a letní počasí – venku na dvoře a v okolí). Tato akce se koná jednou měsíčně – jsme venkovský sbor, kam rodiče vozí děti auty z různých obcí, a takto je větší snaha a ochota se dostavit než častěji.

Aktivity s dětmi nad rámec sboru:

Tyto se konají ve spolupráci s YMCOU (díky členství a činnosti některých členů našeho sboru v této organizaci). Letní tábor pro rodiny s dětmi – po loňském úspěchu se letos chystá 2. ročník. Dětský karneval se soutěžími o drobné ceny a návštěvou kouzelníka. Kladem těchto širších akcí je nejen skutečnost, že můžeme provozovat činnosti vhodné pro větší počet dětí, než nám poskytují „vlastní zdroje“ ve sboru, ale hlavně se otevírá prostor pro zapojení dalších dětí a rodin, a to i z mimocírkevního

prostředí. Snad je to šance nějak posloužit a umožnit kontakty s církví lidem z okolí.

Alena Filipi, Moraveč

Pečlivě připravená táborová hra na motivy nějakého starozákonního příběhu. Veškeré hry i aktivity jsou s příběhem úzce propojeny. Hry jsou téměř vždy originální, tj. vymyšleny na míru příběhu.

Zimní táboření.

Bojové akce.

Pečení prasete.

Tomáš Vítek, Horní Dubenky

o o o

3) Co jste pro děti ve sboru pořídili a máte s tím dobrou zkušenost? (Jaké výtvarné potřeby? Hudební nástroje? Kničky? Loutky? Flanelograf? Jiné obrázky? Dataprojektor? Míče? Stolní fotbal? Hry? . . .)

Orfovy nástroje!!!, kytara

Flanelograf, dětské knihy (nakupuji ve slevách a nabízím rodičům dětí) – dávám dětskou knihu při křtu nemluvněte (Ježíšova podobenství, Biblická krabička)

Diapozitivy s biblickými příběhy

Svítá

Loutkové divadlo (vypůjčili)

Stolní hra: Biblické putování (nakl. Samuel), stolní hra „Uno“ (pro konfíky) . . . viz každoroční turnaj v Praze: „Vítězný Unor“

Flipchart

. . . plánujeme více stolních her, fotbálek (rádi bychom dataprojektor)

David Šorm, Horní Krupá

- Orfovy nástroje
- Kytara, ladička
- Koberec, hračky pro malé děti, kostky, klacíky
- Dostatek různých výtvarných potřeb (pastelky, fixy, gelové fixy, lepidla se třpytkami, sypací třpytky, zajímavé papíry, nalepovací obrazce z pěnové hmoty, samolepicí fólie, nalepovací kamínky, peříčka . . .)
- Dětské hřiště na zahradě (pískoviště, prolézačka, hrazda, houpačka, skluzavka)

Ruth Šormová, NMNM

Nejčastěji využíváme čtvrtky (popřípadě karton), a barvy (nejpoužívanější – prstové)

Dana Vlášková, Opatov

Máme různé omalovánky s biblickými tématy, kytaru, flanelograf také, míče, stolní tenis aj.

Richard David, Telč

Pro děti jsme pořídili pastelky, fixy, flipchart, sportovní potřeby, hry. Využíváme také nejrůznější obrázky. Za peníze od Bratra Kálefa jsme pořídili kytaru a pingpongový stůl, který slouží mládeži a starším dětem.

Pavel Jánošík, Velké Meziříčí

Pastelky a nůžky jsou nejdůležitější, hitem je elektrické ořezávátko, hudební nástroje (bubínek, triangel, dřívka), flanelograf, biblické pexeso.

Jana Gallusová, Sázava

Vedle klasických papírů + pastelek používáme při práci s dětmi samolepicí barevné papíry, modelínu, pro hudební doprovod různá chrástítka a cinkátka, z finančních prostředků od „Bratra Kálefa“ zakoupený a mladšími dětmi velmi oblíbený flanelograf.

V místnosti NŠ máme koutek s hračkami pro často přítomná batolata, příp. pro mladší předškoláky, které zrovna neláká zapojit se do společného programu. Mají zde k dispozici též samostatný malý stoleček a židle a hlavně starší matrace – tato geniálně jednoduchá „hračka“ je o volných chvílích využívána ke skákání a dovádění všemi dětmi bez rozdílu věku („náctileté“ u nás nemáme).

V letních měsících využíváme travnatý dvorek fary, kde se na čerstvém vzduchu vyučuje příjemně, ač je trochu náročnější udržet pozornost dětí. Pro malé děti je na dvoře k dispozici pískoviště se zakoupenými hračkami.
Alena Filipi, Moraveč

Lezecká vybava. Luky s šipy.

Tomáš Vítek, Horní Dubenky

○ ○ ○

4) Máte nějaké tipy na hosty, které jste zvali na akce pro děti? (řečníky, faráře, divadla, hudebníky, ...)

Divadlo „Neslyším“ – hrají díky grantům zdarma (chystáme se je pozvat).
David Šorm, Horní Krupá

- Žonglování
- Divadlo Drum Bun ze Soběslavi
- Rut Brodská (farářka v Litoměřicích, spoluautorka Katechetické přípravy)

Ruth Šormová, Nové Město

To má na starosti farář.

Martina Mičková, Horní Krupá

Měli jsme pravidelný kontakt s některými lidmi, kteří se věnují intenzivně práci s dětmi a mládeží (např. Petr Krčma z Prahy-Dejvic či Marta Jahodová z Jelenice u Mělníka).

Richard David, Telč

Zatím jsme žádné hosty na akce pro děti nezvali – generaci rodičů a prarodičů přednášel Jan Trusina na téma „Předávání víry v rodině“ (doporučuji!).

Pavel Jánošík, Velké Meziříčí

Sem možno zařadit již zmíněnou a velmi vděčně kvitovanou účast kouzelníka na dětském karnevalu.

Alena Filipi, Moraveč

Školení dětí v poskytování první pomoci. Zajišťováno skrze Červený kříž.

Tomáš Vítek, Horní Dubenky

○ ○ ○

5) Co chystáte pro děti ve sboru?

Kroužek pro děti „Slunečnice“ (ekologická, výtvarná a pohybová výchova pro děti, tradiční zvyky na venkově) – pro děti ze sboru i z okolí.

David Šorm, Horní Krupá

- Pevné barevné kostky na sezení i stavění pro menší děti
- Rodinná neděle s pozměněným programem (piknik, padák, divadlo, slaňování, žonglování, promítání, táborák)
- Dřevěné postavy – loutky k přehrávání příběhů v NŠ
- Vyřešit ozvučení pro vánoční hru
- Stolní hry pro starší děti
- Dětský pěvecký sbor
- Dokončení hřiště
- Sportovní potřeby (míče, badminton)

- Fotbálek
- Výlet – víkend s NŠ (neorganizujeme vlastní letní tábor)

Ruth Šormová, Nové Město

Krom výše zmíněných věcí bychom rádi letos vyrazili společně na vodu. Největší komplikací, jak se zatím zdá, jsou obavy prarodičů o svá vnoučata.

Dana Vlášková, Opatov

V současné době plánujeme v létě alespoň víkendový pobyt pro rodiny s malými dětmi.

Richard David, Telč

Setkání na sborové zahradě při příležitosti dne dětí.

Další ročník letní rodinné rekreace (společně se sázavským sborem).

Pavel Jánošík, Velké Meziříčí

- Dvacátého dubna – sborová neděle ke Dni Země: pozvaný „řezbář“, který si bude s dětmi (i dospělými) hrát se dřevem, velkorozměrové společné výtvarné tvoření k biodiverzitě (obtisky přírodnin, dětí, nalepování papírových motýlů, sypání písku...), pro všechny nakonec ukázka hudebních nástrojů z přírody (možná i s živým zpěvem). (Pozn. Dospělí ještě mají debatu s Dr. Nečasem, který tu každoročně káže.)
- Jarní výlet.
- Zakončení školního roku.

Jana Gallusová, Sázava

Rádi bychom vyjeli na jednodenní výlet s dětmi z NŠ. Tato věc je teprve ve fázi počátečních příprav. Cíl ještě není jistý, snad jihlavská Zoo, možná přijde jiná inspirace.

Alena Filipi, Moraveč

V současnosti nově tzv. „Výletíček“ – neboli puták do hor pro děti odrostlé z tábora.

Letos cirkusovou dílnu.

Tomáš Vítek, Horní Dubenky

○ ○ ○

6) Doporučili byste nějakou knížku nebo další materiál pro práci s dětmi nebo pro učitele? (Napište alespoň název a autora nebo odkaz na web.)

Bícová Rachel, *Pán Ježíš a jeho církev*, Samuel, Praha 2006

Pinchbecková Lesley, *Hry trochu jinak*, Samuel, Praha 2007

Kol. autorů, *Pojď si se mnou hrát*, Samuel, Praha 2001

Nick Butterworth, Mick Inkpen, *Ježíšova podobenství*, Kalich, Praha 2005

Anneliese Hechtová, *Přístupy k biblí*, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 1997

Anneliese Hechtová, *Tvořivá práce s biblickými postavami*, České katolické biblické dílo, Dolany 2006

Biblická pexesa a kvartera pro děti, biblické omalovánky, stolní hra Biblické putování (nakl. Samuel)

Pro klub maminek (např.):

CD písní a cviků: Petr Eben, Václav Fischer, *Elce pelce kotrmelce*, Supraphon, Praha 2004

Warner Penny, *160 her a cvičení pro první tři roky života dítěte*, Portál, Praha 2004

David Šorm, Horní Krupá

Knížek je celá řada. V prvé řadě se musíme rozmyslet, o jakou věkovou skupinu jde. Pro ty nejmenší se mi osvědčily knížky *Skřítkovy nápady*, *Hry na doma*, *Hry na ven*, *Velká kniha her I. a II.* a mnohé další. Teď zrovna je nemohu najít, ale pokud by měl někdo zájem, najdu ISBN označení.

A ještě se mi teď vybavila série malých brožurek, jejichž cena se pohybuje okolo 60–80 Kč a každá se zabývá specifickým tématem (pletení náramků, origamy, náramky z korálků, window color, hra s papírem apod.) Jsou zde přesně popsány i návody. Při troše fantazie v těchto brožurách načerpáte mnoho inspirace.

Dana Vlášková, Opatov

Používáme zpěvníky (*Bud' Tobě sláva, Nové písně*, nebo vlastní malý zpěvníček).

Richard David, Telč

Na setkáních s malými dětmi v týdnu probíráme nyní knížku *Ježíšova podobnost* (Kalich 2005), se staršími pak knihu Ludka Rejchrt *Slunce svítí všem* (ČBS 1994).

Pavel Jánošík, Velké Meziříčí

- biblické omalovánky – zadat do Googlu coloring pages bible, např.:
<http://www.coloring-page.com/bible.html>
<http://coloring-page.net/bible.html>
<http://www.sermons4kids.com/colorpg.htm>
<http://www.sundayschoolresources.com/clipartcoloringpages.htm>
<http://www.christiananswers.net/kids/clr-indx.html#bible>
<http://www.tstl.net/Children/Coloring/Coloring.asp>
<http://www.io.com/~lcowper/resources.html>
<http://www.vira.cz/omalovanky/>

- biblická dějepřaha, obrázková bible, *Cesta božího lidu*

Jana Gallusová, Sázava

<http://www.biblickedilo.cz/ckbdweb/kategorie.aspx?kid=127> – biblické mapy pro děti

<http://www.biblickepostavicky.cz/> – zatím se mi ale nepodařilo zjistit, kde se ty postavičky dají koupit a za kolik

<http://www.forkids.timdvadva.net/> – kéž by něco takového fungovalo i při „děti čte“

<http://www.timdvadva.net/> – je to takové evangelikální, ale užitečné

David Šorm, Horní Krupá

Krátké zprávy

Seniorátní setkání učitelů NŠ – září

V sobotu 6. září se bude v Novém Městě na Moravě konat seniorátní setkání učitelů nedělní školy. Na programu bude představení nové katechetické příručky na školní rok 2008/2009 (Tomáš Trusina, farář v Benešově), přednáška a rozhovor o možnostech práce s dětmi předškolního věku (Petra Macháčková, Soběhrdy) a příprava žádosti o dotaci pro práci s dětmi z Fondu Vysočiny na rok 2009 (je třeba připravit si návrhy z jednotlivých sborů na využití dotace, aby žádost odpovídala skutečným potřebám a plánům). Rezervujte si již nyní termín, setkání je skvělou příležitostí k vzájemné inspiraci a výměně zkušeností!

Webové stránky ČCE pro práci s dětmi

Od 15. 2. 2008 oficiálně zahájily činnost webové stránky oddělení výchovy a vzdělávání „Děti ČCE“ – www.deticce.cz. Na těchto stránkách je možné získat informace o všech akcích pořádaných oddělením výchovy a vzdělávání, přihlášky na akce a potřebné formuláře, fotografie, texty, zajímavé odkazy.

BRATR KÁLEF

Bratr Kálef je občanské sdružení, které skrovně působí v našich sborech již 12 let. Rozhodnutím Konventu Horáckého seniorátu vykonává činnost seniorátního odboru pro děti. Několik málo dobrovolníků organizuje za pomoci farářů každoroční seniorátní setkání pro děti, rodiče a učitele NŠ, brigády mládeže, seniorátní tábory, setkání a školení táborových vedoucích, vypomáhá při organizaci podzimní seniorátní pouti a koordinuje dotační programy pro práci s dětmi.

Členy BK jsou sbory našeho seniorátu (vyjma Telče, Velké Lhoty, Horních Dubenek) a jimi přihlášené děti navštěvující NŠ, a dále jednotlivci (není jich mnoho). Předsedou sdružení je Bc. Petr Haška z Myslbořic, který spolu s ostatními členy představenstva řídí a zajišťuje celou jeho činnost. Každý, kdo by chtěl oživit a rozšířit naši činnost, je v našich řadách vítán.

Více informací naleznete na www.bratr-kalef.org.

Kontaktní osoba: Liza Svobodová liza66@seznam.cz, tel: 777 823 229

Předseda sdružení: Bc. Petr Haška petr@domovmysliborice.cz

Členové představenstva: Yveta Maláčová (Smrč, Třebíč), Liza Svobodová (Kadov, Sněžné), Ruth Šormová (Nové Město na Moravě), Štěpán Zikmund (Praha, Nové Město na Moravě)

Plánovaná činnost, ke které vás všechny zveme:

- 24. 5. 2008 **Seniorátní setkání dětí, rodičů a učitelů NŠ**, pravděpodobně v Horních Vilémovicích (bude upřesněno)
Hlavní program a dílnu povede švýcarský farář Bernard Martin na téma kreativní práce s Biblií.
- 15.–19. 7. 2008 **První běh seniorátního tábora** – vede Liza Svobodová, téma *Legenda Krále Artuše*
- 20. 7.–2. 8. 2008 **Druhý běh seniorátního tábora** – vede Petr Haška, biblické příběhy
Tábory se konají v Olešínkách u Zvole na krásném místě na potoce v lese. Stany, tee-pee, polní kuchyně a žádná elektřina, noční hlídky, bojovky, stopovačky, robinzonády, kopec legrace a společenství nejen táborového ohně pro každého – to nás opravdu baví.
Přihlášky na tábory u vedoucích běhů:
Liza Svobodová, Kadov 21, 592 03 Sněžné, liza66@seznam.cz
Petr Haška, Mysliborice 1, petr@domovmysliborice.cz
- poslední červencová dekáda – **brigáda mládeže** pod vedením Jardy Buchty – trochu drsně a bez možnosti výdělků (místo a termín budou upřesněny)
- 6. 9. 2008 **Setkání učitelů NŠ, členů a spolupracovníků BK** v Novém Městě na Moravě – autoři nové příručky pro práci s dětmi představí obsah a možnosti jejího plného využití, burza nápadů pro práci s dětmi a grantové programy pro rok 2009
- 20. 9. 2008 **Seniorátní pout' Horní Krupá** – výpomoc s programem pro děti

Pokaždé se těším celý rok...

Když mi bylo deset, máma mě přihlásila na tábor Bratra Kálefa. Vůbec jsem netušila, o co jde. Proto se mi nechtělo nikam jet, nevěděla jsem, co mě čeká. Samozřejmě jsem byla i našťvaná. Na tábor jsem nakonec jela. A od toho léta se pro mě Kálef stal neodmyslitelnou akcí letních prázdnin, na kterou se pokaždé těším celý rok.

Postupem času (prvně jako dítě, později jako vedoucí) jsem si uvědomila, co všechno mi tábor dává. A právě o tom bych chtěla něco povědět, protože i na toto léto tábor plánujeme a máme zájem o nové děti. Tak aspoň touto formou podám pár informací a třeba nalákám pár nových tvářů.

Celých 14 dní tábora provází nabitý program, vedený na určité téma. Témata bývají různá: někdy se držíme biblického příběhu, jindy zaběhneme do historie nebo do fantasy. Hry na daná témata vytváříme tak, aby si každý přišel na své – od bojovek, nočních her, přes pohybové a tvořivé až k logickým tak, aby se zabavily všechny děti od šesti do patnácti let. Taky chceme, aby si z her a celého programu tábora něco odnesly. Nové zkušenosti, znalosti a milé vzpomínky. To se nám daří, protože děti se k nám rády vrací.

Kromě her a různého zábavného tvoření mají děti i své povinnosti. Ve skupinkách pomáhají v táborové kuchyni a v noci se střídají při hlídání tábora.

Každý den je na programu krátká pobožnost. Hodně při ní zpíváme, posloucháme vtipně zpracované biblické příběhy. Ty jsou srozumitelné také pro děti, které nejsou z církevního prostředí.

Program, i když je důležitý a povedený, tvoří tábor jen zčásti. Mě na tábor každým rokem láká jeho atmosféra, pospolitost všech lidí, kteří se jej účastní. My vedoucí máme dobrý tým, a proto můžeme dětem nabídnout neopakovatelné zážitky i malá dobrodružství. A to funguje také naopak. Kladné odezvy na hry a rozzářená očička dětí nás maximálně potěší.

Nikdy jsem nelitovala toho rozhodnutí jet poprvé na tábor Bratra Kálefa, ba naopak. Tábor mi toho dal a dává moc. Kromě všech báječných zážitků a cenných zkušeností mě obdaroval něčím úžasným. Na táboře vznikají přátelství, opravdová přátelství, která trvají. Není to dostatečný důvod se k nám přidat?

Anna Lišková

ZVE K SENIORÁTNÍMU SETKÁNÍ DĚTI MLÁDEŽ RODIČE A UČITELE NEDĚLÍCH ŠKOL 24. 5. 2008 DO MYSLIBOŘIC STŘEDISKA DIAKONIE ČCE

TÉMA: Práce s Biblí trochu jinak

HOST: Bernard Martin

PROGRAM:

- 09.30 – sraz v letní jídelně střediska
- 10.00 – společné zahájení
(sestra farářka Daniela Zapletalová)
- 10.45 – děti a mládež: hry v přírodě
dospělí: Biblická animace
- 12.30 – oběd
- 14.00 – odpolední hry a pokračování programu
- 15.30 – společné zakončení

***Bernard Martin** (nar. 1941) studoval teologii ve Švýcarsku a v Praze a bohemistiku v Praze. Pracoval jako vikář na Vsetíně (kde se i oženil) a v Přerově. V roce 1971 mu úřady nedovolily další pobyt v ČSSR. Byl pak farářem ve Švýcarsku a dva roky farářem a učitelem v Mexiku. Posledních pět let je opět v ČR, tento rok jako „potulný kazatel“ (v květnu bude týden v Horáckém seniorátu). Snaží se rozšiřovat kontakty naší církve se sesterskými církvemi v zahraničí – však jsou Češi součástí Evropy, aniž by tím ztráceli svou identitu.*